

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ

Посл.бр. Гж1.1013/12

Дана:09.маја 2012.године

НОВИ САД

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у већу састављеном од судија Мире Тубин Чанак, председника већа, Габриеле Миловановић и Марије Габрић, чланова већа, у правној ствари тужиоца В. Ћ. из Н. С., ..., кога заступа П. Д., адвокат из Н. С., против туженог С. н. п. из Н. С., ..., кога заступа Е. В., адвокат из Н. С., ради накнаде нематеријалне штете због дискриминације и др., одлучујући о жалби тужиоца против пресуде Основног суда у Новом Саду пословни број П1. 2796/10 од 07. фебруара 2012. године, на седници већа одржаној 09. маја 2012. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба тужиоца се одбија, пресуда Основног суда у Новом Саду пословни број П1. 2796/10 од 07. фебруара 2012. године, потврђује.

Образложење

Побијаном пресудом одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име душевног бола због дискриминације и повреде достојанства и угледа исплати износ од 250.000,00 динара као и на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, односно укупно 350.000,00 динара, заједно са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, те да се обавезе тужени да правноснажну пресуду у овој правној ствари објави на својој огласној табли, све у року од 8 дана под претњом извршења.

Обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова исплати износ од 48.750,00 динара, у року од 8 дана, под претњом извршења.

Против ове пресуде жалбу је изјавио тужилац, побијајући исту због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да овај суд побијану пресуду укине и врати предмет првостепеном суду или да исту преиначи усвојивши постављени тужбени захтев.

Жалба тужиоца није основана.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалби, а пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 361. ст. 2. тач. 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП-а и правилну примену материјалног права, сходно одредби

члана 372. ст. 2. ЗПП-а, овај суд налази да је иста донета без битних повреда одредаба парничног поступка, и да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право и одлучено о тужбеном захтеву.

У току првостепеног поступка између осталог је утврђено да је тужилац у радном односу на неодређено време код туженог од ..... године, на радном месту компјутерски програм видео бима и расвете у РЈ сценско-технички послови. Тужилац је главни повереник синдикалне организације А. с. и н. синдиката – СНП (АСНС – СНП) од ..... године и по том основу остварује додатак на плату од 30 сати. Код туженог има више од 6 запослених и постоје 4 синдиката и то: УГС Н., Синдикат музичких уметника, АСНС СНП (у ком је главни повереник тужилац) и С. синдикат културе, који броји највише чланова. У мају 2008. године синдикат АСНС је поднео кривичне пријаве против тадашњег управника М. М. због дискриминације, против директорице правне службе М. В. и директорице финансија Д. Ч. због недозвољавања приступа информацијама о финансијама и коефицијентима запослених, као и против Н. П. Н., сматрајући да је истој незаконито одређен коефицијент за обрачун зараде, по којим пријавама се тужилаштво изјаснило да се не спроводе поступци, а синдикат АСНС није преузео самостално гоњење.

На основу анонимне пријаве, код туженог је у периоду од .....2008. до .....2009. године извршена од стране Р. б. и., контрола примене закона у области материјално-финансијског пословања, наменског и законитог коришћења буџетских средстава за период од .....2007. године до дана контроле, о чему је дана ..... године састављен записник од стране Одељења Б.К., С. за б. и. и р. М. ф., те су наведеном приликом овде туженом наложене мере, између осталог, да у року од 30 дана тужени исплати коефицијенте за обрачун и исплату плата запослених са одредбама чл. 2 ст. 1 тач. 8 и чл. 3 ст. 1 тач. 7 Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Након буџетске контроле, када су запослени добили информацију да ће великом броју запослених бити умањени коефицијенти за обрачун зараде, међу запосленима је настала изузетно напета атмосфера, те су у међусобним причама покушавали да сазнају ко је позвао б. и., односно ко је писао пријаву инспекцији, иако је пријава била анонимна. У том контексту међу запосленима су кружиле разне приче, а првенствено су спомињана имена представника синдиката, а међу њима је спомињано и име тужиоца. У том периоду око двадесетак запослених који су били чланови синдиката АСНС су изашли из тог синдиката, али је убрзо нових двадесетак запослених приступило овом синдикату чији је тужилац главни повереник. Након буџетске контроле, код туженог је за око 300 запослених умањен коефицијент за обрачун зараде, а међу њима и тужиоцу коме је коефицијент умањен са 15,40 на 13,50 + 0,60. У мају 2009. године на састанку са тадашњим управником туженог М.М., тужилац је тражио заштиту од управника у погледу гласина које круже међу запосленима да постоји могућност да је он поднео анонимну пријаву б. и. На том састанку, управник је тужиоцу рекао да је у питању анонимна пријава, односно да он не зна ко је поднео пријаву б. и. и да он неће дозволити да тужилац има било каквих проблема у вези тога. На састанку који је одржан током јула 2009. године због свих догађања у вези буџетске контроле и налога да се умање коефицијенти за велики број запослених и ускладе са Уредбом, вође синдикалних организација су се међусобно оптуживали у смислу ко је поднео анонимну пријаву б. и., водила се жупра расправа око тога ко је поднео пријаву, а у разговору је споменуто и име тужиоца као могућег лица које је позвало б. и., док је управник рекао да се не зна ко је то лице, јер је пријава анонимна. На састанку је било врло бучно, сви присутни су говорили истовремено, те се међусобно

оптуживали. Како је Н. П. Н. у једном моменту рекла да је тужилац тај који је звао и. и да су на тим пријавама свуда његови потписи, што су подржали и В. М. и Д. Ч., након чега је тужилац покушао да им објасни да он није звао и. и да је пријава анонимна. Тадашњи управник М. М. није рекао ни да је пријаву писао тужилац, нити је навео име неке друге особе, већ да је пријава анонимна. У том периоду код туженог је владала ванредна атмосфера, запослени су стално говорили о смањивању коефицијента и о томе ко је писао пријаву инспекцији, међу запосленима је постојало опште неповерење, а посебно међу представницима синдиката који су вршили притисак на тадашњег управника да поднесе оставку. Тадашњи управник М. М. је дана ..... 2009. године одржао неколико састанака са запосленима по секторима рада, да би покушао да им објасни да је до умањења коефицијента за обрачун њихових зарада дошло по налогу б. и. На састанку који је одржан на камерној сцени са запосленима из технике, на коме је било око 200 запослених, а међу њима и тужилац који је радио у овој радној јединици, управник је пред свим запосленима више пута рекао да је инспекција извршена по анонимној пријави, при којој изјави је остао и након инсистирања присутних на састанку да каже име особе која је поднела пријаву. Након завршеног званичног дела састанка на коме је говорио управник, незадовољство запослених је кулминирало, а присутни су у неформалном делу састанка гласно причали и негодовали због смањења зарада, те излазећи из просторије међусобно добацивали, коментарисали ко би могао да поднесе анонимну пријаву, у ком контексту је спомињано и тужиочево име. Након што је С. Ж. гласно довикнуо управнику да каже ко је поднео пријаву и да му треба поломити ноге, М. Ј., запослена у кројачкој радионици туженог, довикнула је да је пријаву послао тужилац, након чега је настала још већа галама и још веће комешање у просторији. Тужилац је покушао нешто да каже, односно да објасни присутнима да он није поднео анонимну пријаву, али у томе није успевао због превелике буке у просторији, а управник туженог је на то поновио да је у питању анонимна пријава. На другом састанку одржаном истог дана, са другим сектором код туженог, а на ком није био присутан тужилац, запослени нису окривљавали тужиоца да је поднео анонимну пријаву буџетској инспекцији, већ су говорили да је Љ. Г. та која је звала и.. Након тога Љ. Г. се обратила управнику са речима да ће јој он бити сведок када због ових оптужби покрене судски поступак против колега које су је оптужиле. Даном .....2009. године генерални секретар АСНС је упутио допис тадашњем управнику туженог у ком је навео да очекује да хајка на чланове АСНС одмах престане и да се поштују њихова елементарна, синдикална, радна и грађанска права. Тужилац је као председник, односно главни повереник синдиката, на основу одлуке синдиката, након ових догађаја подносио притужбе Управном одбору позоришта против управника, те тражио његову смену. Након извештаја П. и. која је наложила још драстичније мере од Р. и. и још веће умањење коефицијента, тадашњи управник туженог М. М. је поднео оставку на месту управника дана .....2009. године, након чега је в.д. управник постао А. М.

Тужилац се, због тога што је чуо коментаре да запослени желе сазнати име лица које је послало анонимну пријаву „да би му поломили ноге“, плашио за своју безбедност, а посебно се плашио револта и реакције запослених на састанку одржаном на камерној сцени дана .....2009. године, када је М. Ј. поменула његово име и то посебно онда када је око 200 запослених којих је било на том састанку кренуло да излази на врата просторије. Тужилац је током спорног периода патио од несанице, узнемирености и раздражљивости, осећао је несигурност и страх због спомињања његовог имена у контексту да је он тај који је позвао б. и., а на посао је одлазио са стрепњом. Тужилац је у септембру оболео од грипа, а након тога је боловао од ишијаса, али није користио одсуство због привремене спречености за рад због пословних обавеза, а на послу су му

помагале колеге приликом дизања тежих предмета. Након ступања на дужност новог управника, тужилац са њим има коректан и колегијалан однос, а однос запослених према тужиоцу се изменио на боље, тужилац више не осећа страх као раније, тензија међу запосленима временом је смањена, а тужилац је у априлу 2010. године поново изабран за главног повереника синдиката АСНС СНП, коју функцију обавља и даље.

Полазећи од напред наведеног, потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио материјално право када је тужбени захтев тужиоца као неоснован одбио.

Првостепени суд је дао јасну и детаљну оцену изведених доказа у смислу чл. 8. ЗПП, те није основан навод жалбе да су разлози о битним чињеницама нејасни и противречни.

Полазећи од ратификованих аката међународног права из области рада и социјалне заштите које је првостепени суд појединачно цитирао и правилно применио, као и полазећи од одредаба чл. 18. до 23. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 41/05), те чл. 2. до 12. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09), а имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд закључио да у радњама туженог није било дискриминаторског поступања према тужиоцу и повреде његовог достојанства и угледа, као и на име одговорности туженог за страх који је тужилац у спорном периоду трпео.

Наиме, према чл. 18. Закона о раду, прописано је да је забрањена непосредна и посредна дискриминација лица која траже запослење, као и запослених, с обзиром на пол, рођење, језик, расу, боју коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидност, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима или неко друго лично својство. У чл. 2. Закона о забрани дискриминације дефинисан је појам дискриминације и дискриминаторског поступања као свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним односно претпостављеним личним својствима. У члановима 5. до 13. истог Закона дефинисани су облици дискриминације.

У конкретном случају је утврђено да је одређени број запослених код туженог испољавао непријатељски однос према тужиоцу у спорном периоду, што је имало одређене последице на психичко, односно здравствено стање тужиоца, међутим, сагледавајући околности овог случаја, овај суд прихвата становиште првостепеног суда да се не може говорити о дискриминаторском поступању према тужиоцу, будући да су радници који су испољавали овакав однос према њему осећали револт који је изазван информацијом да ће им бити смањена зарада, те је ово понашање директна последица незадовољства због смањивања коефицијента, а за које су ти радници сматрали

тужиоца одговорним , те се не ради о дискриминацији услед неког личног својства тужиоца. При наведеном треба имати у виду да тадашњи управник туженог ни једном приликом није изговорио име тужиоца, као лица које је поднело пријаву Б. и., те се исти не може сматрати одговорним за усмена нагађања у којима се између осталих помињало име тужиоца у контексту предметне пријаве.

Неосновано тужилац заснива своју тужбу на чињеници да га управник није заштитио од радника који су према њему испољавали непријатељско понашање. Ово из разлога што у току поступка није доказано да је бивши управник туженог М. М. знао име лица које је поднело пријаву б. и. те је стога тужилац неосновано очекивао од управника да демантује на скупу радника да је био он, будући да би у тој ситуацији управнику морало бити познато име лица које је поднело пријаву, да би могао да потврди односно демантује лице које је ту пријаву поднело односно није поднело.

Однос радника према синдикату на чијем је челу био тужилац, по становишту овог суда, не може се оцењивати као дискриминаторско понашање према тужиоцу као особи, те наводе жалбе везане за ишчлањење односно учлањење синдикат на чијем челу је био тужилац, је овај суд оценио као ирелевантне, из разлога што се ради о организацији запослених, као изразу њихове слободне воље да се удружују ради унапређивања услова рада и других заједничких интереса.

Како је у току поступка утврђено да тужилац није стављен у неповољнији положај у односу на друге запослене, ни на посредан ни на непосредан начин, а поред тога утврђено је да су поред тужиочевог имена као одговорног лица за б. и. спомињана још нека имена запослених, те у ситуацији када су се представници синдиката којих је било 4 код туженог, међусобно оптуживали за поменути пријаву, а како тадашњи управник туженог није споменуо име тужиоца на јавном скупу као могућег подносиоца анонимне пријаве, правилан је закључак првостепеног суда да тужилац није доказао да је на било који начин дискриминисан у послу, како од стране туженог, тако и од стране запослених код туженог. Како између насталог здравственог стања код тужиоца у спорном периоду и догађања код туженог у погледу односа појединих радника према тужиоцу, а који однос се не може окарактерисати као дискриминаторски, није доказана узрочно-последична веза, тужбени захтев је ваљало као неоснован одбити. Ово из разлога што у току поступка није утврђено ни једно својство у односу на које би се могло утврдити да је тужилац био изложен дискриминацији у смислу одредаба члана 18. Закона о раду, односно члана 2. Закона о забрани дискриминације, будући да је управо лично својство оно што одређено поступање карактерише као дискриминацију.

Имајући у виду наведено, применом одредаба чл. 375. ЗПП, одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Мира Тубин Чанак с.р.

зто: